

[Viggo Starcke.]

ministre og ordførere har været nogle af de værste til at gennemføre de restriktioner, vi har. Sammen er det ikke så længe siden de forhøjede tekstiltolden, og jeg tror, man ganske nøgternt kan gøre regnskabet således op, at Danmark ikke er sagesløs i de ulykker, som har ramt Europa økonomisk.

Den ene mulighed, som forhandlingerne inden for OEEC drejer sig om, er fællesmarkedet og toldunionen, som de seks Bruxelleslande vil realisere. Dette fællesmarked har set fra et dansk synspunkt den store fordel, at det indebærer mulighed for at åbne for eksporten af landbrugsprodukter, og med den voksende ekspansion og evolution, som man venter i disse lande, vil der blive et voksende behov for levnedsmidler, et behov, som Danmark vil være i stand til at afhjælpe. Det, der kan skræmme over for planerne om en toldunion, er, at Danmark må opgive sin suverænitet til at forhøje toldsatsen, til at nedsætte toldsatsen og til helt at afvikle toldsatsen. Danmark vil forvandles fra et land med relativt lave toldtariffer til et land med temmelig høje toldtariffer, idet det aritmetiske gennemsnit, som vel nok vil blive lagt til grund ved fastsættelsen af en fælles toldtarif for de seks Bruxelleslande, vil blive sat alvorligt i vejret på grund af de skyhøje satser, man har i Frankrig og Italien. Dertil kommer som en sandsynlig mulighed åbningen af Frankrigs og Belgiens koloniområder.

I den anden plan, frihandelsområdet, der som omtalt skal koordineres og associeres med toldunionen, er det vel, ifølge den tegning, som er udkastet, foreløbig England, Danmark, Sverige, Norge, Østrig og Schweiz, der skal knyttes sammen. Dette vil for Danmark have den ulempe, at hvis England står fast på, at landbrugsprodukter skal holdes udenfor, vil det bringe os i en faktisk undtagelsesstilling. Det tillokkende ved planen er, at Danmark bevarer sin suverænitet, således at vi individuelt yderligere kan nedsætte, afvikle og afskaffe vore toldsatser.

Koordinationen og associationen vil skabe en mængde problemer, som vil kræve et ret stort kontrolapparat, måske dog ikke meget større end det, der findes i de enkelte lande; kræve oprindelsescertifikater for varerne og en lang række andre ting. Måske

noget af det vanskeligste vil blive de sekundære problemer, som vil opstå: koordineringen af medlemslandenes økonomiske politik, deres finansielle politik, deres socialpolitik og eventuelt deres lønpolitik. Det er problemer, som jeg synes det er nødvendigt at få klaret, inden Danmark viser alt for stor sympati.

Det nordiske marked, som der har været talt så meget om, har den ulempe, at det, selv om det blev realiseret, hvad det jo ikke bliver foreløbig, er for lille. De seks Bruxelleslandes fællesmarked vil være større, og fællesmarkedet plus frihandelszonen vil være betydelig større igen. Ser man på de fordele, som de 48 stater i Amerika har af deres indre samarbejde, må man sige, at der dukker en mulighed op for de vesteuropæiske lande, som vil indebære meget store økonomiske fordele, og som måske også vil bidrage til en yderligere samarbejden af disse lande.

Egentlig er det jo en pudslogik, at seks lande vedtager, at det vil være en fordel for dem at slette toldskrankerne og restriktionerne mellem sig, men at det samtidig vil være en fordel for dem at bibeholde ret høje toldgrænser for lande, der ligger udenfor. Ser man på det, som særlig interesserer Danmark, nemlig landbrugsprodukter eller i udvidet forstand det, man ganske jævnt og enkelt kan kalde mad, må man fastholde, at mad er et meget vigtigt råstof i enhver produktion. Når man på et skibsværft som Burmeister & Wain bygger et skib af stålplader, går der flere kilo mad til, end der går kilo stålplader. Det er en af de meget store fordele, Danmark har, at det danske landbrug har været i stand til at frembringe dette vigtige råstof i en høj kvalitet og til en billig pris. Ser man på de bestræbelser, som andre lande udfolder for at undtage landbrugsprodukterne fra liberaliseringen, spørger man sig selv, hvad det egentlig er for en tåbelig logik, der ligger bagved. F. eks. giver den engelske stat i subsidier til sit landbrug dobbelt så stort et beløb, som den danske landbrugseksport til England andrager. Hvem skal betale det? Det skal den engelske tekstilindustri og den engelske automobilindustri og andre virksomheder, som derigennem får deres konkurrenceevne over for andre lande nedsat. Sådan er det land for land, og det eneste virkelige argu-